

**CULTUUR
KUST**

BELEIDSPLAN
2022-2026
CULTUURKUST.NL

**ZET JE IN
BEWEGING**

Inleiding

Cultuurstreek is één van de dragende professionele organisaties voor kunst en cultuur in de regio Noordwest Veluwe. We bereiken inwoners in alle leeftijden in de vijf gemeenten waar we werken: Nunspeet, Harderwijk, Ermelo, Putten en Nijkerk. Dit gebied, waar ca 170.000 mensen wonen, werken en recreëren, is veelzijdig en divers. De gemeenten hebben allemaal hun eigen profiel, de samenstelling van het lokale culturele veld is verschillend, de ene gemeente heeft een cultuurgebouw en bij de andere gemeente zijn voorzieningen gespreid. Met elkaar wordt steeds vaker samengewerkt op regionale schaal. Cultuurstreek is flexibel, creatief en wil waarde toevoegen met een aanbod en een aanpak die aanvullend is op het lokale, en het regionale versterkt.

We kiezen voor vier inhoudelijke thema's voor de komende jaren: **cultuur en onderwijs, cultuur en vrije tijd, cultuur en gezondheid** en **levendige locaties**. We bieden inspiratie en verbinding, maken cultuur toegankelijk en dichtbij. Dat doen we met onze vaste medewerkers, ca 120 docenten, vrijwilligers en tientallen samenwerkingspartners.

Met dit plan starten we ook met het meten van onze impact. Impactmeting maakt inzichtelijk waar ons beleid succesvol of minder succesvol is en hoe wij bijdragen aan een geïnspireerde, verbonden regio. In dit beleidsplan zijn onze kerndoelen uitgewerkt naar zowel kwantitatieve als kwalitatieve subdoelen, die goed meetbaar zijn. In Jaarplannen worden deze doelen uitgewerkt naar concrete activiteiten. We starten in seizoen 2022-2023 met het uitvoeren van nulmetingen, die worden opgevolgd door impactmetingen. We hebben zin in de komende periode. Volop kansen en mogelijkheden voor nieuwe ontwikkeling en het uitbouwen van het bestaande. Waarbij energie en inspiratie hand in hand moeten gaan met een duurzame financiële positie en bedrijfsvoering. Werk aan de winkel!

Het team van Cultuurstreek

MISSIE

Inspiratie en verbinding

Cultuurstreek vergroot je wereld en inspireert je. Je ontdekt je talent, durft jezelf te laten zien en voelt je verbonden met anderen. Kunst en cultuur draagt bij aan de persoonlijke ontwikkeling en gezondheid van mensen. Door ons is cultuur voor iedereen toegankelijk en dichtbij.

VISIE

Kunst en cultuur toegankelijk en dichtbij

In onze regio weet iedereen dat je bij ons moet zijn voor inspiratie, ontwikkeling en verbinding. Onze instrumenten zijn kunst en cultuur. Door onze lessen en projecten:

- Ervaren kinderen en jongeren de kracht van cultuur op school, en ze krijgen de kans hun talent in de vrije tijd verder te ontwikkelen;
- Voelen volwassenen zich vrij om nieuwe dingen te proberen, hun werk te verdiepen en elkaar te ontmoeten;
- Zijn wij voor partnerorganisaties de eerste keuze om samen te werken aan het welbevinden en de gezondheid van inwoners;
- Zijn de locaties waar we werken inspirerend, toegankelijk en levendig.

Thema Cultuur en onderwijs

In het onderwijs leren kinderen om beelden, taal, muziek, spel en beweging te gebruiken om er gevoelens en ervaringen mee uit te drukken en om er mee te communiceren. Ook leren ze te reflecteren op hun eigen werk en dat van anderen (kerndoelen kunstzinnige oriëntatie). Ons cultuuronderwijs bereikt 95% van de basisscholen in de regio en dat willen we zo houden.

Binnen dit thema formuleren we vier kerndoelen voor het Kunstmenu, Cultuureducatie met Kwaliteit (CMK), Meer Muziek in de Klas (Mmidk) en voor het voortgezet onderwijs (VO). Met het Kunstmenu maken kinderen kennis met alle kunst disciplines, ontwikkelen ze zich sociaal-emotioneel en worden ze (letterlijk) in beweging gezet. **Het Kunstmenu** voor het basisonderwijs gaan we vernieuwen door:

- We maken het Kunstmenu flexibeler en gaan beter aansluiten op de behoefte van scholen. Onze scholen waarderen het Kunstmenu met minimaal een 7,5 in 2026.
- We ontwikkelen een regionale doorlopende leerlijn erfgoed die in 2026 op 40% van de scholen draait.
- We vergroten het aantal momenten dat kinderen en jongeren binnenschools werken met kunst en cultuur van gemiddeld één keer per jaar naar drie keer per jaar.
- We bieden een groeiend aantal projecten aan op locatie, zodat de activiteiten bijdragen aan het verlevendigen van onze locaties. In jaarplannen worden deze projecten en de groei gespecificeerd.

Het landelijke programma **Cultuureducatie met Kwaliteit** is in onze regio een succes. Sinds 2014 helpen we scholen om de positie van cultuureducatie op school te versterken. Zodat scholen beter invulling geven aan de kerndoelen Kunstzinnige oriëntatie. De leerlingen leren beelden, taal, muziek, spel en beweging te gebruiken, om er gevoelens en ervaringen mee uit te drukken en om er mee te communiceren (kerndoel 54). Leerlingen leren op eigen werk en dat van anderen te reflecteren (kerndoel 55). En de leerlingen verwerven kennis over en krijgen waardering voor aspecten van cultureel erfgoed (kerndoel 56). We realiseren dit door:

- We werken aan verankeren van het cultuur op school en realiseren op minimaal 70% van de scholen duurzaam verankerd cultuurbeleid in 2026.
- We ondersteunen leerkrachten met kennis en kunde zodat ze zich zeker voelen om kunstlessen te geven. Het doel is dat leerkrachten zichzelf minimaal een 7,5 geven als het gaat om de benodigde vaardigheden (vanaf 2024).

Meer **Muziek in de Klas** is ook een landelijk programma waar onze regio aan mee doet. In de regio zijn diverse muziekakkoorden gesloten tussen gemeente en lokale partners. Het kerndoel is dat we de komende periode de stappen zetten om van beleid naar meer muzieklessen in de klas te komen. Belangrijk is dat het convenant niet alleen door het onderwijs is ondertekend, maar ook door culturele instellingen, muziekverenigingen en kinderopvang. We realiseren dit door:

- Het project "Het Leerorkest" wordt ingezet om kinderen in de bovenbouw kennis te laten maken met instrumentale muzieklessen. Alle kinderen uit de vijf deelnemende gemeenten nemen in hun basisschoolperiode minimaal 1x deel aan het Leerorkest.
- Naast het leerorkest onderzoeken we welk ander muziek aanbod aantrekkelijk is binnen het onderwijs. Dit doen we door de vraag op te halen in de muziktafels.
- Het aanbod van Cultuurstad is eind 2026 afgestemd op de verschillende muziekmethodes. In 2026 maakt 50 % van alle scholen gebruik van een muziek methode.

Onze activiteiten in het voortgezet onderwijs zijn nog beperkt en we zien kansen voor groei. In ons aanbod willen we vraaggericht werken en aansluiten op de vakdocenten die de meeste middelbare scholen in dienst hebben. Ook het mbo is een kansrijke partner om kunstlessen aan te bieden.

- In 2026 bieden we op 70% vo en mbo scholen projectmatig kunstlessen aan die beoordeeld worden met minimaal een 7,5.
- We leggen de focus op theater en erfgoed.

En tot slot gaan we de aansluiting van cultuur in het onderwijs en in de vrije tijd verbeteren. Dit doen we door de ons aanbod beter zichtbaar te maken, te vernieuwen op basis van de vraag van kinderen en jongeren en waar mogelijk financiële drempels weg te nemen.

Thema Cultuur en vrije tijd

In de afgelopen jaren is de deelname van volwassenen aan cursussen in de vrije tijd afgenomen. Terwijl zelf iets maken, ontdekken en presenteren je wereld vergroot en plezier oplevert! We zien dat ons huidige aanbod niet meer voldoende passend is en daar gaan we mee aan de slag. Ook zijn we ervan overtuigd dat actief met kunst bezig zijn voor veel mensen bijdraagt aan een goede gezondheid. Ons kerndoel is om ons huidige aanbod te verbreden en ons bereik te vergroten. Dit realiseren we door:

- We vernieuwen het cursusaanbod voor volwassenen en ouderen, op basis van onderzoek onder klanten en landelijke voorbeelden. Daarbij houden we vast aan de belangrijke categorieën beeldend/AV, muziek, dans/drama en schrijven. We kijken naar de inhoud, de looptijd, de vorm en de marketing van ons aanbod. We zetten in op meer verrassing, meer flexibiliteit, cross-overs van fysiek en online, binnen en buiten werken. Cursisten die al jaren bij ons lessen volgen blijven natuurlijk van harte welkom en zien we als onze ambassadeurs. Ons cursusaanbod wordt gemiddeld met een 7,5 beoordeeld.
- Het aanbod voor kinderen en jongeren verbinden we beter met het binnenschoolse aanbod. Ook vernieuwen we ons aanbod voor deze groepen, met het accent op jongeren van 15-25 jaar.
- Het aantal festivals en evenementen waar we aan bijdragen bouwen we af. Wij richten ons op onze kerntaak van actieve cultuureducatie en -participatie van inwoners in de regio.
- We introduceren passende methodes en methodiek bij docenten om meer volwassenen te enthousiasmeren in een groep muzikles te nemen. We willen minimaal 5 groepen realiseren in 2026.
- De Harmonie/Fanfare/Brassband en slagwerksector nemen we mee in MmidK en we onderzoeken actief cross-overs tussen hfabra/slagwerk en andere disciplines en samenwerkingspartners.

Thema Cultuur en gezondheid

Kunst en cultuur dragen bij aan het welbevinden van mensen. In de komende jaren gaan we actief aan de slag met het verbinden van cultuur en positieve gezondheid. We kijken daarvoor naar de landelijke beweging Positieve Gezondheid, die gericht is op de veerkracht van mensen en kijkt naar wat hun leven betekenisvol maakt. Dit is uitgewerkt in zes dimensies: mentaal welbevinden, zingeving, kwaliteit van leven, meedoen, dagelijks functioneren en lichaamsfuncties. Ons kerndoel is bij te dragen aan het voorkomen van een zorgvraag, of het mede oplossen van een zorgbehoefte. We realiseren dit door:

- We ontwikkelen een meerjarig programma Cultuur en gezondheid en werken in 2026 samen met minimaal 30 partners op het domein van gezondheid. We werken primair via partners en richten ons waar mogelijk direct op (groepen) inwoners.
- We onderzoeken of we kunnen aansluiten bij landelijke programma's die gericht zijn op de verbinding van kunst en zorg, zoals bijvoorbeeld 'Kunst en cultuur in de langdurige zorg en ondersteuning'.
- Onze activiteiten voor de vrije tijd vernieuwen we mede op basis van de dimensies van Positieve Gezondheid.

Thema Levendige locaties

Cultuurstreek werkt op meer dan 80 locaties in de regio: cultuurgebouwen, dorpshuizen, in de open lucht en op scholen. Daarbij focussen we op het Klooster in Harderwijk, Veluvine in Nunspeet en de Dialoog in Ermelo. Mogelijkheden op de locaties in Elspeet, Putten en Nijkerk gaan we verder onderzoeken. Ons doel is de locaties die voor ons het meest zichtbaar zijn inspirerend en uitnodigend maken om binnen te komen.

- Voor het Klooster maken we samen met partners een plan voor de toekomst van het gebouw en de omgeving met het plein, de Catharinakapel, het Academiegebouw, de Hortus, het Stadsmuseum en Marius van Dokkum museum. Ons doel is een aantrekkelijk cultureel kwartier te ontwikkelen waar Klooster en plein de spil zijn. In ons gebouw is reuring van 10.00-22.00, mensen lopen makkelijk binnen en er is een divers aanbod gedurende de dag en het jaar. De toegankelijkheid verbeteren voor mensen met een fysieke beperking is belangrijk.
- Cultuurstreek is in 2026 een herkenbare en gewaardeerde partner voor Veluvine omdat onze docenten en leerlingen zorgen voor levendigheid en inspiratie. We werken in 2026 actief samen in overstijgende projecten met de andere partners die actief zijn in Veluvine.
- De Dialoog is het nieuwe maatschappelijke cultuurgebouw van Ermelo. Samen met Interactie (die het gebouw exploiteert) realiseren we een culturele programmering met minimaal 80 activiteiten per jaar, met de focus op lokale partners. Muziek en erfgoed zijn belangrijke thema's in de Dialoog.

Interne organisatie

Financieel gezonde organisatie en governance

Cultuurstreek is een betrouwbare partner die werkt met gemeenschapsgeld en geld van onze cursisten. Op dit moment (2022) is onze basisfinanciering te beperkt voor een duurzame financiële toekomst (2021 is ca 12% van de omzet structureel). Het kerndoel is de financiële positie te versterken zodat we voldoende vermogen hebben om toekomstbestendig te zijn. We realiseren dit door:

- We werken toe naar een evenwichtige basisfinanciering in alle gemeenten op basis van een meerjaren convenant.
- Gedurende deze beleidsperiode willen we minimaal 1,2 miljoen euro aanvullende financiering realiseren ten opzichte van de omzet 2021. Alleen dan zijn de doelen zoals gesteld in dit beleidsplan haalbaar.
- We vergroten ons eigen vermogen naar ca 15% van onze jaarlijkse omzet.
- We hanteren de Code Cultural Governance en de Fair Practice code.
- In deze beleidsperiode implementeren we de Code Diversiteit en Inclusie.

Professionele en lerende organisatie

Onze medewerkers, docenten en vrijwilligers: zonder deze mensen geen Cultuurstreek. Ontwikkeling en vitaliteit zijn kernbegrippen voor ons personeelsbeleid. Ons kerndoel is het versterken van de motivatie, betrokkenheid en het werkgevoel van onze medewerkers.

- We investeren in de eigen ontwikkeling en het werkplezier van medewerkers door te werken met ontwikkelplannen en een nieuwe gesprekscyclus.
- We besteden meer aandacht aan gezondheid en vitaliteit.
- We zijn aantrekkelijk voor ZZP-docenten door mogelijkheden te creëren voor professionele ontwikkeling, bijvoorbeeld trainingen.
- We zijn aantrekkelijk voor vrijwilligers en groeien naar 15-20 vrijwilligers in 2026. We investeren in de ontwikkeling van vrijwilligers door een combinatie van het lesaanbod van Cultuurstreek en aanvullende vaardigheden. Leer-werkplekken behoren tot de mogelijkheden.
- We streven naar een divers personeelsbestand.

Herkenbare positionering en communicatie

Cultuurstreek verruimt je blik en vergoot je wereld op allerlei manieren. Cultuurstreek profileert zich als dé plek waar mensen zichzelf kunnen en durven te laten zien, waar ze geïnspireerd raken waar ze hun talent kunnen ontdekken, zodat de regio Cultuurstreek (her)kent als een organisatie die cultuur toegankelijk en dichtbij maakt. Ons kerndoel is om ons als creatieve en inspirerende aanbieder van de Noordwest Veluwe te positioneren en het vergroten inhoudelijke merkbekendheid. Dit realiseren we door:

- Met onze marketing bereiken we nieuwe publieksgroepen, zijn we beter vindbaar, zichtbaar en vergroten we onze conversie.
- Onze marketing en communicatie is innovatief. We kijken naar trends en passen deze waar mogelijk toe.
- Onze huisstijl en uitingen worden online en offline herkend door het publiek in de regio.
- Onze uitingen zijn creatief, helder, innovatief en (soms) gewaagd. We durven hierin de grenzen op te zoeken.
- Onze maatschappelijke waarde maken we zichtbaar en dragen we actief uit.
- Onze medewerkers, vrijwilligers, docenten en cursisten zijn ambassadeur van Cultuurstreek.
- Onze communicatie is in begrijpelijk Nederlands (niveau B1).
- Ook binnen de marketing en communicatie zoeken we de verbinding op tussen de interne afdelingen en externe partners.

ICT en duurzaamheid

Tot slot noemen we ICT en duurzaamheid. ICT is niet meer alleen ondersteunend aan het primaire proces, het is onderdeel geworden van het primaire proces. Digitaal werken vraagt meer aandacht in de komende jaren. Als het gaat om duurzaamheid maken we onderscheid tussen ons primaire proces van lessen en projecten en onze bedrijfsvoering. Kunstlessen zijn in de basis duurzaam, alleen bij de beeldende kunsten wordt gewerkt met verf en andere materialen. Ons kerndoel is om onze bedrijfsvoering te optimaliseren en verduurzamen.

- We maken hybride vormen van aanbod mogelijk door onze systemen hierop in te richten.
- We richten onze ICT wendbaar, betrouwbaar en duurzaam in. We werken met gebruiksvriendelijke en intuïtieve systemen.
- Kunstlessen toetsen we op duurzaamheid, met name de beeldende kunstlessen en het gebruik van materialen.
- We werken toe naar een certificering op het gebied van duurzaamheid.